

Česká společnost parenterální a enterální výživy a intenzivní metabolické péče ČLS JEP (org. č. 58)

Czech Society of Parenteral and Enteral Nutrition and Intensive Metabolic Care CzMA

Vzhledem k nezbytnosti organizovat lékaře, kteří se zabývali problematikou metabolismu a umělé výživy, zejména u nemocných v těžkém stavu, se několik nadšenců rozhodlo organizovat každoroční setkání. V roce 1980 tito lékaři založili při České patofyziologické společnosti komisi, která se zabývala metabolismem a umělou výživou. Členy této komise byli: prof. MUDr. M. Anděl, CSc., MUDr. V. Brodan, CSc., MUDr. P. Fábry, DrSc., prof. MUDr. Janoušek, DrSc., doc. MUDr. L. Sobotka, CSc., MUDr. K. Vondra, CSc., prof. MUDr. Z. Zadák, CSc. Uvedení lékaři uspořádali již 20. ledna 1981 v Lékařském domě v Praze 1. vědecký den s názvem Patofyziologické a klinické aspekty intenzivní metabolické péče. Základní referáty na něm přednesli prof. Anděl, dr. Brodan, prof. Brodanová, prof. Fábry, prof. Kazda, dr. Kruf, prim. dr. Nejedlý, prof. Pidrman, prof. Shück, doc. Sobotka, prof. Válek a prof. Zadák. Akce měla velký ohlas a vzhledem k tomu, že se k uvedenému problému hlásilo stále více lékařů, bylo rozhodnuto o uspořádání další akce v roce 1982 v Hradci Králové. Počet zájemců o uvedenou problematiku narůstal, proto v roce 1983 vznikla Sekce pro parenterální a enterální výživu při Chirurgické společnosti ČLS JEP. Následovalo již pravidelné pořádání kongresů v Hradci Králové, kterých se začali účastnit i zahraniční odborníci.

V roce 1985 pak byla založena Společnost parenterální a enterální výživy. Prvním předsedou byl zvolen prof. Zadák a členy výboru byli: prof. Anděl, doc. Bonaventura, doc. Kábrt, doc. Mašek, doc. Palička, doc. Sobotka.

Významné aktivity

Od svého založení pořádala společnost pravidelné kongresy v Hradci Králové, které měly stále vysokou návštěvnost. Současně byly pořádány jednodenní pracovní dny věnované

speciální problematice (karnitin, stopové prvky apod.). Po návštěvě mnichovského kongresu Evropské společnosti parenterální a enterální výživy (ESPEN) v roce 1985 navázal prof. Zadák kontakty i s touto mezinárodní společností. Na tomto základě pak bylo možno poslat 8 našich lékařů na kurz v intenzivní metabolické péči, pořádaný ESPENem v roce 1987 v Budapešti. Již v roce 1988 se někteří naši lékaři aktivně zúčastnili kongresu ESPEN v Lipsku. Prof. Zadák a doc. Sobotka dokonce předsedali na tomto kongresu sekcím. Velkého úspěchu zde dosáhl dr. Karel Filip, který obdržel cenu za práci týkající se vztahu tukových emulzí a jaterního metabolismu.

ČSPEVIMP se rovněž významně věnuje edukační činnosti. Každý kongres má svoji edukační část, členové společnosti organizují kurzy klinické výživy v Praze a v Brně. ČSPEVIMP převzala záštitu nad vzděláváním a prací dietních sester a v roce 1998 založila sekci Klinické dietologie při ČSPEVIMP. Díky intenzivní práci společnosti se v naší zemi stala klinická výživa a intenzivní metabolická péče nedílnou součástí léčby nemocných. Dosud bylo zorganizováno 15 sjezdů (12 mezinárodních).

O rozvoj ČSPEVIMP se nejvíce zasloužili: prof. Anděl, dr. Fábry, dr. Filip, prof. Hájek, prof. Kazda, doc. Kábrt, dr. Kruf, doc. Mašek, prim. Nejedlý, prof. Pidrman, prof. Procházka, doc. Sobotka, doc. Suchý, doc. Teplan, doc. Vavroš, dr. Vondra, dr. Votoček, prof. Zadák.

Časopisy

ČSPEVIMP je spoluvydavatelem časopisu Klinická biochemie a metabolismus a časopisu Diabetologie, endokrinologie a výživa.

Zahraniční spolupráce

V roce 1988 byl prof. Zadák zvolen členem výboru ESPEN a v této funkci pracoval do roku 1995. Od listopadu 1989 se pak akcí ESPENu zúčastnilo velké množství českých lékařů a ČSPEV se stala členem ESPENu.

Prof. Zadák pracoval jako ESPEN council member do roku 1994, kdy tuto funkci převzal doc. Sobotka. V roce 1993 bylo rozhodnuto o pravidelném pořádání základních kurzů v klinické výživě pro státy bývalého východního bloku. Tyto kurzy jsou pořádány dosud a prof. Zadák a doc. Sobotka jsou členy fakulty těchto ESPEN kurzů. Prof. Zadák je současně i členem fakulty pokračovacího kurzu ESPEN v Maastrichtu a doc. Sobotka byl v letech 1994–1995 učitelem v kurzu Klinická výživa, pořádaném Evropskou školou gastroenterologie a chirurgie v Amsterdamu. Prof. Anděl se stal členem rady pro výživu při ministerstvu zdravotnictví.

Prof. Zadák se stal členem redakční rady časopisu Clinical Nutrition a časopisu Nutrition International, doc. Palička zastupoval společnost v radě časopisu Nutrition International.

- Členství v ESPEN (kolektivní)

Ocenění

- Prof. Zadák – čestný člen ČSPEVIMP, Slovenské společnosti parenterální a enterální výživy, vyznamenání Ministerstva zdravotnictví Polské republiky za rozvoj umělé výživy v Polsku. Za zásluhy o klinickou výživu v České republice byla prof. Zadákovi udělena čestná medaile ČLS JEP.
- Doc. Sobotka – čestný člen ČSPEVIMP, Lotyšské společnosti parenterální a enterální výživy.
- Čestná členství ve SPEVIMP: MUDr. Miroslav Kruf, prim. MUDr. Bedřich Nejedlý, CSc., doc. MUDr. J. Vavroš, CSc., prof. MUDr. Vladimír Pidrman, DrSc., prof. MUDr. Zdeněk Zadák, CSc., prof. MUDr. Tábořská, DrSc.

- Čestná členství zahraničních odborníků: prof. Allan Shenkin – Velká Británie, prof. Eric Vinnars – Švédsko, prof. Bruno Sczygiel – Polsko, prof. Peter Varga – Maďarsko, prof. Peter Soeters – Holandsko, prof. Peter Furst – Německo, prof. Ivo de Leuve – Belgie, doc. Marek Pertkiewicz – Polsko, prof. Simon P. Allison – Velká Británie.

Předseda: Prof. MUDr. Zdeněk Zadák, CSc.

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Vědecký sekretář: Doc. MUDr. Luboš Sobotka, CSc.

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Podklady zpracoval doc. MUDr. Luboš Sobotka, CSc.

Neaktualizováno.